UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hyperaspistes Diatribae Aduersus Seruum Arbitrium Martini Lutheri

Erasmus, Desiderius

Coloniæ, 1526

VD16 E 3030

75 Lutheri precatio non ex animo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34433

Visual Library

futare, ipſam ſcilicet actionē uolūtatis ut fingamus.
Vim illā eē mediū quiddā inter uoluntatē ipſam &
actionē ſuā, ut qua uolūtas ipſa actionē uolēdi & no
lendi elicit, & qua ipſa actio uolendi & nolēdi elicit.
Aliud hic nec fingere nec cogitare datur. Si fallor,
culpa ſit authoris, q definiuit, nō mea q inueſtigo.
Recte em̄ dicit apud Iuriſtas. Verba obſcure loquē
tis, cū potuerit clarius dicere, interp̄tanda eē contra
ipſm. Et hic interim Modernos meos ignorare uolo
cū ſuis ſubtilitatibus. Craſſe em̄ dicendū eſt, gr̄a do
cendi & intelligēdi. Ea uero, quæ ad æternā ſalutē
p̄ducūt, arbitror, eē. Verba & op̄a dei, quæ offerūt
uolūtati humanæ, ut eiſdē ſeſe applicet uł auertat.
Verba aūt dei dico, tā legē q̄ Euāgelion. Lege exi-
gunt op̄a, Euāgelio fides. Nulla em̄ ſunt alia q̄ uel
ad gr̄am dei uł ad ſalutē æternā p̄ducūt, niſi ỽbū
& opus dei. Siquidem gr̄a uel ſpūs eſt ipſa uita, ad
quā uerbo & opere diuino perducimur.

75 ¶Hæc aūt uita uł ſalus æterna, res eſt incō
prehenſibilis captui humano, ſicut Paulus ex Eſaia
refert. j. Cor. z. Quæ oculus nō uidit, nec auris au-
diuit, nec in cor hoīs aſcēdit, quæ præparauit deus
diligētibus ſe. Nam & is inter ſummos articulos fi
dei noſtræ numerat, ubi dicimus. Et uitā æternā.
Quid uero in iſto articulo ualeat lib. arb. Paulus te
ſtat. j. Cor. z. Deus (inqt) nobis ea reuelauit p̄ ſpm̄
ſuū, quaſi dicat, niſi ſpūs reuelarit, nullius hoīs cor
quicq̄ de ea re noſſet aut cogitaret, tm̄ abeſt, ut ſe-
ſe applicare ad id uł appetere poſſit. Vide experiē
tiam, qd excellentiſſima ingenia inter gentes de ui
ta futura & reſurrectiōe ſenſerint. Nōne quo excel
lentiores ingenio fuerūt, eo magis ridiculū illł fuit

reſurrectio & uita æterna? Niſi non fuerunt inge-
nioſi philoſophi illi & Græci, q̄ Athenis Paulū hæc
docentē ſpermologon & nouorꝫ dæmoniorꝫ aſſer-
torem dicebāt. Portius Feſtus Actu. 24. Paulū inſa
nū clamabat, ob prædicationē æternæ uitæ. Quid
Plynius de ijs rebus latrat libr. 7? Quid Lucianus,
tantum ingenium? Stupidi ne illi fuerunt? Deniqꝫ
adhuc hodie plęriqꝫ, quo ſunt maiore īgenio & eru
ditione, hoc magis rident eum articulum & fabulā
eſſe putant, idqꝫ palam. Nam occulte nullus plane
hominū, niſi ſpiritu ſancto perfuſus, nouit, credit,
aut optat ſalutem æternam, etiam ſi uoce et ſtilo
iactitēt. Atqꝫ utinā eodē fermēto & tu & ego liberi
eēmus, mi Eraſme, tam rarus ē in hoc articl'o fidelis
animus. Habeo ne definitionis huius ſenſum?

76 ¶ Igit͂ Eraſmo authore, Lib. arb. eſt uis uo-
luntatis, quæ poteſt a ſeipſa uelle & nolle uerbum
& opus dei, quibus ducitur ad ea quæ excædunt &
captum & ſenſum eius. Si uero poteſt uelle & nolle
poteſt & amare & odiſſe. Si amare & odiſſe, poteſt
& aliquantulum facere legē, & credere Euangelio.
Quia impoſſibile eſt, ſi aliquid uelis aut nolis, ut nō
aliquid operis ea uolunrate poſſis, etiam ſi prohibē
te alio, perficere non poſſis. Iam cum inter opa dei,
quæ ad ſalutem perducunt, mors, crux, & oīa mala
mundi numerent͂, poterit humana uoluntas & mor
tem & ſui perditionem uelle. Quin omnia uelle po
teſt, dum uerbum & opus dei uelle poteſt. Quid em̄
infra, ſupra, intra, extra uerbum & opus dei, niſi De
us ipſe uſpiam eſſe poteſt? Quid autem hic relinqui
tur gratiæ & ſpiritui ſancto? Hoc plane eſt diuinita
tem lib. arb. tribuere, ſiquidem legem & Euangeli-

on